

Bombay Government Gazette.

Published by Authority.

THURSDAY, 13TH FEBRUARY 1896.

Separate paging is given to this Part, in order that it may be filed as a separate compilation.

PART IX.—Marathi Acts, &c.

रेव्हिन्यू डिपार्टमेंट.

मुकाम जंजीरे मुंबई, तारीख ७ माहे नव्हेंबर सन १८९६.

नं०. ८६९४.—हिंदुस्थान सरकारचे खालील जाहिरनामे पुनः प्रसिद्ध केले आहेत:—

“फिनान्स अँड कामर्स डिपार्टमेंट.

सेपरेट रेव्हिन्यू.

स्टांप.

मुकाम सिमला, तारीख १ माहे नव्हेंबर सन १८९६.

नंबर ९१७-एस्. आर.—ज्याअर्थी फिनान्स अँड कामर्स डिपार्टमेंटांतील ठराव नंबर ३६३६, * तारीख १३

* तारीख १० माहे नव्हेंबर सन १८८० चे मुंबई सरकारी गझेट, भाग १, पृष्ठ ९४५, यावर पुनः प्रसिद्ध केला आहे.

माहे नव्हेंबर सन १८८०, याच्या अटीअन्वये, खालील मंडळ्यांनी काढलेले जे डिवेंचर त्या प्रत्येकीच्यासमोर दाखविले आहेत त्यांवर पडणाऱ्या स्टॉप ब्यूटीबद्दल जरूर

असणाऱ्या उक्त्या रकमा त्यांच्या संबंधानें सरकारी निजोरीत भरण्यांत आल्या आहेत :

त्याअर्थी हिंदुस्थानचा स्टॉप आक्ट (सन १८७९ चा १ ला) याच्या ८ व्या कलमांत दिलेला अधिकार चालवून आली जनाव गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल यांनी, सदरहू डिवेंचरांबद्दल एरव्ही जी कोणतीही स्टॉप ब्यूटी पडती, मग ती ते काढतेवेळीं असो, नवीन करतेवेळीं असो, एकाऐवजीं अनेक करतेवेळीं असो किंवा अनेकांऐवजीं एक संबंध करतेवेळीं असो, ती त्यांस माफ केली आहे.

१	२	३	४	५
कोणी काढिला.	डिवेंचराची तारीख.	डिवेंचराचा नंबर.	दरेंक डिवेंचराची किंमत.	एकंदर रकम.
अमदाबाद न्युनिसिपालिटीने.	भक्टोबर १, १८९१ ...	६९ ते १०२	१००	१७,०००

[चालू.]

१	२	३	४	५	
कोणी काढिला.	डिबेंचराची तारीख.	डिबेंचराचा नंबर.	दरेक डिबेंचराची किंमत.	एकंदर रकम.	
			रु.	रु.	
मुंबई बंदराचे ट्रस्टी यांनी.	मार्च ३१, १८८३ ... }	००१ ते १००	१०,०००	१,००,०००	
		१०१ ते १०९	९,०००	४९,०००	
		११० ते १३८	१,०००	२९,०००	
		१३९ ते ४७२	९००	१,६७,०००	
	एप्रिल २, १८८३ ... }	४७३ ते ६१२	९००	२०,०००	
		६१३ ते ९१६	९,०००	२०,०००	
	नव्हेंबर २०, १८८३ ...	९१७	१,९४,८७६-२-९	१,९४,८७६-२-९	
	मुंबई शहरच्या म्युनिसिपालिटीने.	डिसेंबर २३, १८९२ ...	१ ते ९००	९००	२,९०,०००
		नव्हेंबर ३०, १८९३ ...	९०१ ते ८९०		१,७९,०००
		डिसेंबर १, १८९३ ...	८९१ ते ९००		२९,०००
जून २८, १८९३ ...		१ ते ८४००	४२,००,०००		
जानेवारी १२, १८९४. }		१४९ ते १९९७	७,२४,९००		
		२४९८ ते २९४१	४२,०००		
" १९, " }		११३ ते १४८	१८,०००		
		२९४२ ते २९४४	१,९००		
" १६, " ...		१६९८ ते २२०७	२,७९,०००		
" १८, " ...		२२०८ ते २२९७	२९,०००		
" २४, " ...		२९ ते ११२	४२,०००		
" २९, " }		१९ ते ९८	७,०००		
		२९४९ ते २६००	२८,०००		
" २७, " ...		१ ते १४	७,०००		
" २९, " ...		१९९८ ते १६३६	१९,९००		
" ३०, " ...		१६३७ ते १६९७	१०,९००		
" ३१, " ...		२२९८ ते २४९७	१,००,०००		
* * * * *					
एप्रिल १, १८८९ ...		* * * * *	८१ ते २४०		९००
* * * * *					

नं०. ९१९९-एस्. आर.—हिंदुस्थानचा स्टांप भाक्त (सन १८७९ चा १ ला) याच्या ८ व्या कलमाअन्वये या जाहिरनाम्यावरून असे जाहीर करण्यांत येते की, (अ) कोणतेही दस्तऐवज, अगर (ब) कोणत्याही विशेष वर्गाचे दस्तऐवज, अगर (क) अशा वर्गाच्या दस्तऐवजांपैकी कोणतेही दस्तऐवज, अगर (ड) कोणत्याही विशेष वर्गाच्या मनुष्यांनी किंवा मनुष्यांस किंवा अशा वर्गातील कोणत्याही मनुष्यांनी किंवा मनुष्यांस कोणतेही दस्तऐवज करून दिले असतील तेव्हा ते दस्तऐवज, यांवर पडावयाच्या ब्युटी सगळ्या ब्रिटिश हिंदुस्थानांत किंवा त्याच्या कोणत्याही भागांत पुढच्या कोणत्याही तारखेपासून किंवा मागच्या कोणत्याही तारखेपासून कमी करण्याचा किंवा माफ करण्याचा आपला अधिकार चालवून, आली जनाव गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल यांजकडून—

- (१) या जाहिरनाम्याच्या पहिल्या परिशिष्टाच्या पहिल्या कोष्टकांत सांगितलेल्या दस्तऐवजावर पडणाऱ्या ब्यूटी कमी करून त्यांच्या ऐवजी, त्याच परिशिष्टाच्या दुसऱ्या कोष्टकांत सांगितलेल्या निरनिराळ्या रकमा ठरविल्याबद्दल फर्माविण्यांत येत आहे; आणि
- (२) या जाहिरनाम्याच्या दुसऱ्या परिशिष्टांत सांगितलेल्या दस्तऐवजावर पडणाऱ्या ब्यूटी माफ करण्यांत आल्या आहेत.

२. हिंदुस्थानचा स्टॉप आक्ट (सन १८७९ चा १ ला) याच्या ८ व्या कलमाखालील पूर्वीचे सर्व जाहिरनामे या जाहिरनाम्यावरून रद्द केले आहेत, परंतु यामुळे त्यांअन्वये ज्या ब्यूटी यापूर्वी कमी अगर माफ करण्यांत आल्या असतील त्यांस बाध येतो असें समजू नये.

पहिलें परिशिष्ट.

उयांवर स्टॉप-ब्यूटी कमी केली आहे ते दस्तऐवज.

१	२
दस्तऐवजाचा प्रकार.	स्टॉपाची योग्य ब्यूटी.
१. मद्रास इलाखा, कुर्ग किंवा सौरा या प्रदेशांतील काफीच्या मळ्यांमध्ये नौकरी अगर काम करण्याकरितां करून दिलेली कबुलापन, जेव्हां अशा कबुलापती-अन्वये दिलेली अगाऊ रकम वीस रुपयांहून जास्त नसेल तेव्हां.	एक आणा.
२. ज्या चार्टरपार्टीमध्ये, तिजवरून केलेला कोणताहि करार मोडल्याच्या प्रसंगी नुकसानीचा मोबदला देण्याच्या संबंधानें कलम असेल अशी चार्टरपार्टी.	एक रुपया.
३. एकादें पीक गहाण लावून घेऊन, मग तें पीक असें गहाण लावून घेतेवेळीं विद्यमान असो अगर नसो, अशा गहाणावर दिलेल्या कर्जाच्या फेडीसाठीं कबुलापतीच्या स्वरूपाचा केलेला दस्तऐवज.	(अ) असा कर्जाऊ दिलेला पैका त्या दस्तऐवजाचे तारखेपासून तीन महिन्यांहून जास्त नसणाऱ्या मुदतीत परत देण्याचा असेल तेव्हां. (ब) असा कर्जाऊ दिलेला पैका त्या दस्तऐवजाचे तारखेपासून तीन महिन्यांनंतर परंतु एका वर्षांहून अधिक नसणाऱ्या मुदतीत परत देण्याचा असेल तेव्हां.
४. एकाद्या कंपनीच्या अगर मंडळीच्या [असोशिपनाच्या] शेरांचें बक्षीसपत्र.	हिंदुस्थानचा स्टॉप आक्ट (सन १८७९ चा १ ला), परिशिष्ट १, कलम ११ (ब) अन्वये जी ब्यूटी याप्रमाणें कर्जा दिलेल्या रकमेच्या बिल आफ् एकस्वेंजवर पडावयाची, तिच्या निमें ब्यूटी. हिंदुस्थानचा स्टॉप आक्ट (सन १८७९ चा १ ला), परिशिष्ट १, कलम ११ (ब) अन्वये जी ब्यूटी याप्रमाणें कर्जा दिलेल्या रकमेच्या बिल आफ् एकस्वेंजवर पडावयाची, तितकीच ब्यूटी. हिंदुस्थानचा स्टॉप आक्ट (सन १८७९ चा १ ला), परिशिष्ट १, कलम ६० (अ) अन्वये जितकी ब्यूटी, अशा बक्षीसपत्रांत अशा शेरांची जी किंमत लिहिली असेल तिच्याइतक्या ऐवजा-

पहिलें परिशिष्ट—समाप्त.

ज्यांवर स्टांप-ड्यूटी कमी केली आहे ते दस्तऐवज—समाप्त.

१	२
दस्तऐवजाचा प्रकार.	स्टांपाची योग्य ड्यूटी.
५. तीस वर्षांहून जास्त नसणाऱ्या मुदतीच्या ठरावाखाली [सेटलमेंटखाली] धारण केलेल्या व सरकारास भरसारा भरणाऱ्या जमिनीचें वांटणीपत्र.	अशा जमिनीच्या वार्षिक महसुलाच्या पांचपट रकमेवर पडणाऱ्या ड्यूटीहून जास्त नसणें.
६. फक्त एकेरी प्रवासाकरितां चालणारी रेलवेवरील अपायांबाबदची विम्याची पालिशी, कोणत्याही रेलवेवरून १ ल्या किंवा २ न्या वर्गानें प्रवास करणाऱ्या उताऱूस दिली असेल तेन्हां.	एक आणा.
७. इलाख्यांतील स्वालकाज कोर्टासंबंधी आक्ट (सन १८८२ चा १५) याखालील दान्यांत अगर त्याखाली चालवावयाच्या कामांत लागणारा, हिंदुस्थानचा स्टांप आक्ट (सन १८७९ चा १ला), परिशिष्ट १, कलम ५० (ब), यांत सांगितल्या प्रकारचा मुखत्यारनामा [पावर-आफ-अटर्नी].	आठ आणे.
८. कोणत्याहि स्त्रीनें— (अ) मुंबईचा लोकल बोर्ड आक्ट (सन १८८४ चा मुंबईचा आक्ट १ ला) याच्या ठरावांअन्वये होणाऱ्या एकाद्या लोकल बोर्डाच्या मंत्रांच्या कोणत्याहि एका निवडीच्या प्रसंगी, किंवा (ब) मुंबईचा डिस्ट्रिक्ट म्युनिसिपल आक्ट सुधारण्याविषयीचा आक्ट (सन १८८४ चा मुंबईचा आक्ट २ रा) याच्या ठरावांअन्वये होणाऱ्या म्युनिसिपल कमिशनरांच्या कोणत्याहि एका निवडीच्या प्रसंगी, मत देण्याच्या अधिकाराचें कोणत्याहि मनुष्यास करून दिलेलें प्रावसी [अधिकारपत्र].	एक आणा.
९. ट्रस्ट डीड [ट्रस्टचें खत]— (अ) मुंबई इलाख्यांतल्या शाळांस, इमारती बांधण्याच्या कारणांसाठीं सरकाराकडून देण्यांत येत असलेल्या ग्रांट-इन्-एडचें नियमन करण्याबाबद त्या त्या विद्यमानकाळीं त्या इलाख्यांत अमलांत असलेल्या कातूस अनुसरून जें कोणतेंही ट्रस्ट डीड तारीख ९ माहे मे सन १८९३ पूर्वी केलेलें असेल तें. (ब) अशा ग्रांट-इन्-एडचें नियमन करण्याबाबद वेळोवेळीं अमलांत असलेल्या कातूस अनुसरून असें जें कोणतेंही डीड सदरहू तारीख ९ माहे मे सन १८९५ रोजी किंवा त्यानंतर केलें असेल तें.	१५ रुपयांहून जास्त नसणें. तितक्याच रकमेच्या किंवा किमतीच्या खतावर जितकी ड्यूटी पडावयाची तितकी ड्यूटी, अथवा १५ रुपयांची रकम, या दोहोंपैकी जी कमी असेल ती.

दुसरें परिशिष्ट.

ज्यांस स्टॉप-व्ह्यूची माफी आहे ते दस्तऐवज.

१. कबुलायती—

- (अ) दक्षिणेतील शेतकऱ्यांना कर्जबाजारीतून सोडविण्याविषयी भाकट (सन १८७९ चा १७ वा) याच्या ४३ व्या कलमांत सांगितल्या प्रकारच्या कबुलायती ;
- (ब) ज्यांचें स्वामित्व गेलें आहे अशीं कुळें अगर खातेदार कुळें ह्यांचे खंड वाढविण्याच्या संबंदाच्या ज्या लेखी कबुलायतीचा उल्लेख वायव्य प्रांतांतील खंडाबाबत भाकट (१८८१ चा १२ वा), कलम १२, रकम (अ), ह्यांत केलेला आहे तशा कबुलायती ;
- (क) हिंदुस्थानचा देशनिर्गमनाविषयी भाकट (सन १८८३ चा २१), कलम ३९, पोट-कलम (१), याअन्वये करून दिलेल्या कबुलायती ;
- (ड) सन १८८६ चा भाकट २ (शेती खेरीज करून इतर मार्गांनी झालेल्या प्राप्तीवर कर बसविण्यासाठी भाकट), कलम ९, पोट-कलम (२), याअन्वये केलेल्या कबुलायती ;
- (ई) सर्व्हे झालेल्या अगर सर्व्हे न झालेल्या जमिनीच्या खात्याबाबत आणि तिजबंदल जमीनमहसूल भरण्याबाबत, मुंबईचा जमीनमहसुलाचा कायदा (सन १८७९ चा मुंबईचा भाकट ९), याअन्वये अगर त्या भाकटाअन्वये केलेल्या कोणत्याहि कानूनाअन्वये करून दिलेल्या कबुलायती ;
- (फ) किंवा कमिसरेटच्या एकाद्या एक्झिक्युटिव्ह अमलदाराकडे दिल्लें टेंडर ज्या इकरारांच्या द्वारे करादाखल मान्य केल्लें जातें ते इकरारः मत्तेदारांन आपल्या कराराच्या तारणादाखल हिंदुस्थान सरकारच्या लोनाच्या नोटी अगर ऐकड रकम अनामत ठेविली असेल त्या बाबतींत ;
- (ग) कमिसरेटच्या मत्तेदारांनी तारणावदल ठेविलेला ऐवज एकाद्या सेव्हिंग बँकेच्या स्वाधीन करण्यांत येतो त्या प्रसंगी असे मत्तेदार करून देतात त्या कबुलायती ;
- (ह) रेल्वे कंपनी अगर आइमिनिस्ट्रेशनें यांबरोबर माल नेण्याकरितां केलेल्या कबुलायती ;
- (आय) रेल्वे कंपनी अगर आइमिनिस्ट्रेशनें यांबरोबर केलेल्या ज्या कबुलायती, हिंदुस्थानचा रेल्वेबाबद भाकट (सन १८९० चा ९ वा), कलम ७२, पोट-कलम (१), ह्यांत सांगितलेल्या सदरहू कंपन्यांच्या किंवा आइमिनिस्ट्रेशनांच्या जबाबदारीची इयत्ता करण्याच्या मतलबाच्या असून ज्या, सदरहू कलमाचें पोट-कलम (२) याअन्वये आली ननाव गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल यांनी पसंत केलेल्या नवुन्याप्रमाणें असतील त्या कबुलायती ;
- (ज) किंवा पासेलें ज्या दरानीं नेण्यांत येतात त्यांच्या निम्त्या दरानीं नेण्याचे जिनस, हणजे ताजी मासळो, फळें, भाजीपाला, बाजारी मालाच्या टोपल्या [बझार वारकेट], पांव, मांस, बर्फ व इतर फार वेळ न टिकणारे जिनस, हे आपल्या स्वाधीन करण्याच्या संबधानें (रेल्वेची पावती दाखविली नसेल तेव्हां) कन्सेर्नीनीं [ज्यांच्या नांवें जिनस पाठविले असतील त्यांनीं] रेल्वेच्या अधिकार्यांस दिल्ले इंडेम्निटी-बॉंड ;
- (के) आणि देरा टून येथील फारेस्ट स्कुलांत प्रवेश करण्याच्या आर्थी विद्यार्थ्यांनीं व त्यांच्या जामिनांनी, प्राविद्विशयल फारेस्ट सर्व्हिस मधील नेमणुकांचें व बढत्यांचें नियमन करण्यासाठीं करण्यांत आलेल्या कानूनाअन्वये करून घावयाचीं जामीनखतें.

भाईकऱ्स आफ् असोसिएशन—

खालील रकम ११ पाहा.

२. बिल आफ् एक्स्चेंज—

जी ह्यूसिंग, बंगळूरच्या सिव्हिल व मिलिटरी स्टेशनांत, हैदराबाद असिड डिस्ट्रिक्टांत, हैदराबाद रेसिडेन्सी बाजारांत अगर सिकंदराबादच्या इयांटेन्मेंटांत लिहिलेली असून ज्यांवदल स्टॉप व्ह्यूची भर दर तेथें दिलेला असेल तीं ब्रिटिश हिंदुस्थानांत बेचन करण्यांत येतील त्या प्रसंगी.

३. बिल आफ् लेंडिंग—

दुसरें परिशिष्ट—चालू.

ज्यांस स्टांप-झूटीची माफी भाहे ते दस्तऐवज—चालू.

ब्रिटिश हिंदुस्थानाबाहेर करून दिलेली असून ब्रिटिश हिंदुस्थानांत स्वाधीन करावयाच्या मालासंबंधी असतील तीं.

४. बांड [खत]—

जामीनखतें—

- (अ) अपायिकरी क्लास, असिस्टंट सर्जन क्लास व हास्पिटल असिस्टंट क्लास ह्यांतील वैचकीय विद्यार्थ्यांकडून व त्यांच्या जामिनांकडून सरकारच्या अधिकाराअन्वये घेतलेलीं.
- (ब) मुंबईचा इरिगेशन आक्ट (सन १८७९ चा मुंबईचा आक्ट ७ वा), कलम ७०, ह्याअन्वये आलीजाह मुंबईचे गव्हर्नर इन् कौन्सिल ह्यांनी केलेल्या कानूनी कानू ३-अ अन्वये लिहून घेतलेलीं.

वरील रकम १ (ज) व (के) हीही पाहा.

५. धेक—

जे ह्येसुरांत, बंगळूरच्या सिव्हिल व मिलिटरी स्टेशनांत, हैदराबाद असैन्ड डिस्ट्रिक्टांत, हैदराबाद रेसिडेन्सी बाजारांत अगर सिकंदराबादच्या क्यांटोन्मेंटांत लिहिलेले असून ज्यांवद्दल स्टांप-झूटीचा भर दर तेथें दिलेला असेल ते ब्रिटिश हिंदुस्थानांत बेचन करण्यांत येतील त्या प्रसर्गी.

६. नकला अगर उतारे.—

- (अ) दक्षिणेतील शेतकऱ्यांना कर्जबाजारीतून सोडविण्याविषयी आक्ट (सन १८८९ चा १७ वा), याच्या ९८ व्या कलमाअन्वये गांव रजिस्ट्राराने पक्षकारांस द्यावयाच्या दस्तऐवजांच्या नकला;
- (ब) सरकारी चाखेन, पैशाची मदत ज्यांस पोहोचते अगर ज्यांस पोहोचत नाहीं असे पाद्री, अगर डायोसेसन रजिस्ट्रार यांच्या दाखल्याच्या, वासिऱ्यांसंबंधी, विवाहसंबंधी अगर दफनसंबंधी रजिस्ट्रारांच्या ज्या नकला अगर उतारे—

(१) सोजर, सेलर अगर बिनसनदी [नान्-कमिशनड] अगर किरकोळ [पेटि] अमलदार यांस, किंवा

(२) जाहिरनामा नं०. १०३, तारीख २० माहे जून सन १८८९ ह्यांत, तारीख २७ मिनहूचें इंडिया गझेट, भाग १, पृष्ठ ३४६, यावर प्रसिद्ध केलेल्या कानूच्या ३ व्या भागांतील ४ ध्या कानूवरून चाफेनांस दिलेला मुखत्यारीचा अधिकार ज्या दैन्यदर्शेतील मनुष्यांच्या तर्फें ते चालवितील त्यांस,

देण्यांत येतील त्या नकला अगर उतारे;

[टीप.—याप्रमाणें दिलेली माफी, ती दिडी नसती तर अशा नकला अगर उतारे यांवर जी कोणतीहि स्टांप झूटी पडती तिच्या संबंधानें दिडी आहे असें समजावें.]

(क) खाली लिहिलेल्या प्रकारच्या नोंदींच्या नकला पखाया सोजरानें, सेलरानें, बिनसनदी किंवा किरकोळ अमलदारानें मागितल्या असतील तेव्हां—

- (१) जन्म, मृत्यु व लग्न नोंदण्याबाबद आक्ट (सन १८८६ चा ६ वा) ह्याच्या ८ व्या कलमाअन्वये रजिस्ट्रारांच्या दाखले-नकलांतील नोंदींच्या दिलेल्या नकला;
- (२) सदहू आक्टाच्या २९ व्या कलमाअन्वये जन्म व मृत्यु ह्यांच्या कोणत्याही रजिस्ट्रारानें दिलेल्या रजिस्टर बुकांतल्या नोंदींच्या नकला, किंवा
- (३) सदहू आक्टाच्या ३९ व्या कलमाअन्वये दिलेल्या रजिस्टरांतील व कागदपत्रांतील नोंदींच्या नकला ;

(ड) मध्यप्रांताचा जमीन महसुलाबाबद आक्ट (सन १८८१ चा १८ वा), कलम १४६, याअन्वये तेथील चीफ कमिशनरानें केलेल्या कोणत्याही कानूवरून जें दफतर अगर कागदपत्र तयार करणें अगर

दुसरें परिशिष्ट—चालू.

उगांस स्टॉप-व्हर्डीचो भाफी आहे ते दस्तऐवज—चालू.

ठेवणें पटवारी लोकांस जखर आहे त्या दफतराच्या अगर कागदपत्रांच्या खऱ्या हणून त्यांनीं दाखला दिलेल्या नकला अगर उतारे,—ती ज्या गांवासंबंधी असतील त्या गांवच्या अगर गांवांतील मालगुजरांस अगर कुळांस ती पटवान्यानें दिलीं असतील त्या प्रसंगीं.

७. डिवेंचर—

- (अ) ज्या गहाण खतावरून जाइन्ट स्टॉक कंपनीची सगळी किंवा अंशतः मालमिलकत डिवेंचर धारण, करणारांच्या हितासाठीं ट्रस्टींच्या स्वाधीन केली जाते त्याच्या शर्तीअन्वये त्या कंपनीनें काढलेले डिवेंचर बांड आणि त्या डिवेंचरांस जोडलेली व्याजाची कूपनें;
- (ब) झैसूर सरकारानें वंगळूरपासून तिपतूरपर्यंत रेलवेची सडक बांधण्याकरितां २०,००,००० रुपयांची रकम ज्या डिवेंचर बांडांच्या द्वारे कर्जी काढली आहे ते डिवेंचर बांड ब्रिटिश हिंदुस्थानांत बेचन करण्यांत येतील त्या प्रसंगीं,
- (क) हिंदुस्थान सरकारच्या फिनान्स डिपार्टमेंटांतल्या खालील जाहिरनाम्यांमध्ये निर्दिष्ट केलेले डिवेंचर, हणजे—

नंबर	२८९७,*	तारीख	७ माहे जून सन १८९४.
"	३९६५,†	"	७ माहे आगस्ट सन १८९४.
"	५७९५,‡	"	२३ माहे नव्हेंबर सन १८९४.
"	५९११,§	"	३० " " " "
"	६२५८,	"	२७ माहे डिसेंबर सन १८९४.
"	३३१२,	"	११ माहे जुलै सन १८९५.
"	३५८०,	"	२६ " " " "
"	४९३०,	"	१७ माहे आक्टोबर सन १८९५.
"	५१९७,¶	"	१ माहे नव्हेंबर सन १८९५.

[टीप.—याप्रागे दिलेळी माफी, ती दिल्ली नसती तः असे डिवेंचर काढण्याबद्दल, नवीन करण्याबद्दल, एकापुर्वी अनेक करण्याबद्दल अगर अनेकांपुर्वी एक संबंध काढण्याबद्दल त्यांवर नी कोणतीहि स्टॉपव्हर्डी पध्ती तिच्या संबंधानें दिली आहे असे समजावे.]

८. दस्तऐवज—

- (अ) शेतकरी लोकांचा कर्ज भाकट (सन १८८४ चा १२ वा) ह्याअन्वये, किंवा ब्रह्मदेशाचा जमीन व महसूल यांबाबद भाकट (सन १८७६ चा २ रा) याअन्वये केल्ल्या कानूंपैकी कानू १४७ हिच्याअन्वये दिल्ल्या अगर यावयाच्या कर्जांच्या पेडीवद्दल करून दिलेले दस्तऐवज;
- (ब) कमिसरेटच्या एन्क्विझिटिव्ह अमलदारांला मत्तेदार जे यादीच्या [मेमोराण्डमच्या] अगर कबुलायतीच्या स्वरूपाचे दस्तऐवज देतील अगर त्या अमलदारांशीं करितील ते दस्तऐवज ;
- (क) मत्तेदार आपले करार योग्य रितीनें पुरे करण्याबद्दल यादीच्या [मेमोराण्डमच्या] अगर कबुलायतीच्या स्वरूपाचे जे दस्तऐवज आर्डनन्स खातें, आर्मा क्लॉदिंग खातें, फारेस्ट खातें अगर पब्लिक वर्क्स खातें यांला देतील अगर त्या खात्यांशीं करितील ते दस्तऐवज;

* तारीख २१ माहे जून सन १८९४ चें मुंबई सरकारी गझेट, भाग १, पृष्ठ ६०३ ते ६१७, यांवर पुनः प्रसिद्ध केला आहे.

† तारीख ३० माहे आगस्ट सन १८९४ चें मुंबई सरकारी गझेट, भाग १, पृष्ठ ८७८ यांवर पुनः प्रसिद्ध केला आहे.

‡ तारीख २९ माहे नवेंबर सन १८९४ चें मुंबई सरकारी गझेट, भाग १, पृष्ठ ११९७ यांवर पुनः प्रसिद्ध केला आहे.

§ तारीख ६ माहे डिसेंबर सन १८९४ चें मुंबई सरकारी गझेट, भाग १, पृष्ठ १२१९ व १२२० यांवर पुनः प्रसिद्ध केला आहे.

|| तारीख १० माहे जानेवारी सन १८९५ चें मुंबई सरकारी गझेट, भाग १, पृष्ठ ३६ यांवर पुनः प्रसिद्ध केला आहे.

¶ तारीख १४ माहे नव्हेंबर सन १८९५ चें मुंबई सरकारी गझेट, भाग १, पृष्ठ ११३३ यांवर पुनः प्रसिद्ध केला आहे.

दुसरें परिशिष्ट—चालू.

ज्यांस स्टांप-ड्यूटीची माफी आहे ते दस्तऐवज—चालू.

- (ड) सरकारी अमलदारांकडे त्यांच्या हुद्याच्या संबंधानें येणाऱ्या मालमत्तेचा योग्य मोसबा देण्याच्या बंदो-
बस्तासाठी अशा अमलदारांनी अगर त्यांच्या जामिनांनी करून दिले असतील ते दस्तऐवज;
- (इ) ज्या दस्तऐवजांवरून मध्यप्रांतांत मालक व इतर असामी, पटवारी लोक ठेवण्याबद्दल व त्यांना मेहनताना
देण्याबद्दल सरकाराशी करार करतात ते दस्तऐवज;
- (फ) “ सष्टे ” या नांवाच्या दस्तऐवजांत सांगितलेल्या हक्कांचे शेर लिहून केलेले कन्व्हेयन्स (ही रकम
फक्त मध्यप्रांतांत मात्र लागू आहे);
- (ग) मद्रास इलाख्यांत सरकाराच्या एखाद्या अमलदारानें अगर सरकारी महसूल भोगत असणाऱ्या कोण-
त्याही असामीने रयतवारी ठरावांअन्वये जमीन धारण करणारांस दिलेले पट्टे;
- (ह) जहागिरीच्या सनदा, आणि सरकारानें ज्या जमिनी व्यक्तीस पैशाच्या ऐवजी दिलेल्या नसून इतर
कोणत्या तरी कारणस्तव दिलेल्या असतील त्या जमिनी स्वाधीन करण्याबाबदचे दुसरे दस्तऐवज;
- (आयू) सरकारानें जेव्हां खाजगी इसमांकडून सार्वजनिक कारणांकरितां जमीन घेऊन त्यांस तिच्याबद्दल
दुसरी जमीन दिली असेल तेव्हां अशा अदलाबदलीबाबद अशा खाजगी इसमांनीं करून दिलेले
दस्तऐवज;
- [टीप.—याप्रमाणें दिखेली माफी, ती दिखी नसती तर खानगी इसमांस जी स्टांप-ड्यूटी, हिंदुस्थानचा स्टांप आक्ट (सन
१८७९ चा १ ला), कलम १९, रकम (फ) अन्वये द्यावी लागती तिच्या संबंधानें दिखी आहे असे समजावें-]
- (ज) आसाममध्ये, पब्लिक वर्क्स खात्यांत चीफ कमिशनराच्या ताब्याखाली, किंवा स्थानिक चाबींविषयी,
आसामसंबंधी कायदा (सन १८७९चा ३ रा) याअन्वये स्थापलेल्या डिस्ट्रिक्ट कमिटीच्या ताब्याखाली
नौकरी करण्याकरितां, मजुरी व देशनिर्गमन यांविषयी आसामसंबंधी आक्ट (सन १८८२ चा १ ला)
याच्या ठरावांवरहुकुम केलेले करार ;
- (के) मुसलमानांच्या दर्ज्यांत झालेल्या लग्नाच्या प्रसंगी करून दिलेले मेहरचें खत;
- (ल) गाहाणाच्या साधारण व्यवहाराबाबद दस्तऐवज, अशा व्यवहारांत जंगम मिळकत गहाण ठेवून पैसा
कर्जा काढिला असून असा कर्जा काढिलेला पैसा वीस रुपयांपेक्षा जास्त नसेल तेव्हां.

९. लीस [पट्टे] व उलट-लेख—

- (अ) मुंबई इलाख्यांतल अहमदनगर जिल्ह्यापैकी भकोला तालुक्यांतल्या खाली लिहिलेल्या गांवांपैकी
कोणत्याही गांवांतल्या संरक्षण केलेल्या जंगलांतली जमिनीबाबद, हिंदुस्थानचा जंगलाचा आक्ट
(सन १८७८ चा ७ वा) याच्या ३१ व्या कलमाप्रमाणें केलेल्या कानूनान्वये सरकारानें दिलेले अगर
तसे दिले आहेत असे दिसणारे लीस: सदर गांव येणेंप्रमाणें:—

आंभित.	लव्हाळी कोतुळ.	सामरड.
घाटघर.	पाचनई.	शिगणवाडी.
कुमशेत.	पांजरें.	उदावणें.

- (ब) मुंबईचा जमीनमहसुलाचा कायदा (सन १८७९ चा मुंबईचा आक्ट ९ वा) याअन्वये मुंबई सर-
कारानें प्रसिद्ध केलेल्या कानूंपैकी ३१ व्या कानूनान्वये दिलेले लीस;
- (क) उत्तर ब्रह्मदेशासंबंधीचा जमिनीबाबद व महसुलाबाबद कायदा (सन १८८९ चा ३ रा), कलम ३२,
द्व्याअन्वये मासळी मारण्याच्या जागांचे दिलेले लीस;
- (ड) जमिनीचे विद्यमान खातेदार, मग ते जमीनदार असोत अगर कुळें असोत, आणि स्वतः लागवड
करणारे असोत किंवा नसोत, त्यांबरोबर खुद्द सरकारानें केलेल्या ठरावांच्या [सेटलमेंटांच्या] वेळीं

दुसरें परिशिष्ट—चालू.

इयांम स्टॉप-ड्यूटीची माफी आहे ते दस्तऐवज—चालू.

करून दिलेले लीस अगर त्यांचे उलट-लेख: मात्र अशा कोणत्याही विवक्षित लीसावद्दल फैन किंवा प्रिमियम दिलेला नसावा.

१०. पत्रें—

(अ) ज्या कोणत्याही मनुष्यास, एकाद्या हुद्याचें काम योग्य रीतीनें करण्यावद्दल किंवा एकादा करार पुरा करण्यावद्दल किंवा दुसऱ्या कोणत्याही कारणावद्दल सरकारास किंवा कोणत्याही स्थानिक अधिकाऱ्यास तारण हणून एकाद्या जिल्हा सेव्हिंग ब्यांकेत किंवा पोस्ट भाफीस सेव्हिंग ब्यांकेत पैका ठेवावयाचा असेल त्यानें, याप्रमाणें ठेविलेल्या पैक्याचा विनियोग करण्यासंबंधी व तो परत घेण्यासंबंधी अणि त्याचें व्याज देणें होईल तें अदा होण्यासंबंधी विशेष शर्ती कबूल करून जें पत्र जिल्हा सेव्हिंग ब्यांकेच्या सेक्रेटरीस किंवा पोस्ट भाफीस सेव्हिंग ब्यांक स्वार्धान असणाऱ्या पोस्ट भास्तरास अशा सेव्हिंग ब्यांकीच्या कानूनान्वये लिहिणें अवश्य आहे तें :

या रकमेत 'स्थानिक अधिकारी' या संज्ञेचा अर्थ, म्युनिसिपल कमिटी, जिल्हा बोर्ड, पोर्ट कमिशनरांची मंडळी, किंवा ज्या इतर अधिकाऱ्यास म्युनिसिपल फंडावर किंवा लोकल फंडावर निर्वंध ठेवण्याविषयी किंवा त्या फंडाची व्यवस्था ठेवण्याविषयी कायदेशीर हक्क असेल किंवा ज्याकडे सदर निर्वंध अगर व्यवस्था सरकारानें सोंपली असेल तो इतर अधिकारी, असा समजावा;

(ब) एकाद्या सरकारी सिक्कुरिटीच्या सामायिक धारण करणारांपैकी एकास अगर अनेकांस त्यांपैकी इतरांच्या किंवा इतरांच्या वतीनें अगर अशा इतर सामायिक धारण करणारांपैकी कोणत्याही एकाच्या अगर अनेकांच्या वतीनें, त्या सिक्कुरिटीवरच्या अगर त्या सिक्कुरिटीच्यावद्दल दिलेल्या नवीन सिक्कुरिटीवरच्या देणें झालेल्या व्याजावद्दल फारखत देण्याचा अधिकार देण्यासाठीं मात्र दिलेले अधिकारपत्र अगर मुखत्यारनामा.

११. मेमोन्यांडम व आर्टिकल्स आफ् असोसिएशन—

हिंदुस्थानचा कंपन्यांविषयी भाकट (सन १८८२ चा ६ वा), कलम २६, ह्याअन्वये रजिस्टर केलेल्या कोणत्याही असोसिएशनाचें मेमोन्यांडम व आर्टिकल्स आफ् असोसिएशन.

१२. विम्बाची पालिसी—

(अ) पोस्ट खात्याकडील जिवाचा विमा व माही नेमणुका यांवावद्दल्या हिंदुस्थान सरकारच्या अधिकारानें केलेल्या कानूनवरहुकुम हिंदुस्थानच्या पोस्ट खात्याचे डिरेक्टर जनरल यांनी दिलेल्या जिवाच्या विम्बाच्या पालिसी व त्यांनीं करून दिलेले माही नेमणुकांवावद करार.

(ब) फक्त एकरी प्रवासाकरितां चालणारी रेल्वेवरील अपायांवावदची विम्बाची पालिसी, कोणत्याही रेल्वेवरून दर्म्यानच्या किंवा तिसऱ्या वर्गानें प्रवास करणाऱ्या उताऱूस दिली असेल तेव्हां.

१३. मुखत्यारनामे—

(अ) दक्षिणेंतील शेतकऱ्यांना कर्जवाजारीतून सोडविण्याविषयी भाकट (सन १८७९ चा १७ वा) याच्या ६८ व्या कलमाअन्वये नातलग, चाकर अगर आश्रित यांस दिलेले मुखत्यारनामे;

(ब) अफिणीची लागवड करणारे जे लोक तगाई घेण्यासाठीं अगर अफिणीच्या लागवडीचा करार करण्यासाठीं जातीनें हजर असत नाहींत त्यांनीं लंबरदारांच्या अगर खातेदारांच्या नांवानें करून दिलेले मुखत्यारनामे.

वरील रकम १० हीही पाहा.

१४. पावत्या—

(अ) मॉन्टेड पोलीस कान्स्टेबलांनीं [पोलीस स्वारांतील कान्स्टेबलांनीं] आपल्या पगारावद्दल व नेमणुकांवद्दल दिलेल्या पावत्या;

दुसरें परिशिष्ट—समाप्त.

उयांस स्टांप-झूटीची माफी आहे ते दस्तऐवज—समाप्त.

- (ब) तारायंत्रद्वारें पाठविलेल्या वातमीच्या जबाबाकरितां भरून ठेविलेल्या, वीस रुपयांपेक्षां अधिक असणाऱ्या रकमांवद्दल, वातमी ज्याच्या नांवें पाठविली असेल त्यानें दिलेल्या पावत्या;
- (क) पोस्टाच्या मनीआर्डरीचा ऐवज घेणारानें त्यांच्या पाठीवर दिलेल्या पावत्या;
- [टीप.—याप्रमाणें दिलेली माफी, ती दिली नसती तर अशा पावत्यांवर जी कोणतीहि स्टांप-झूटी पत्रती तिच्या संबंधानें दिली आहे असें समजावें.]
- (ड) रेल्वे कंपन्यांनीं अगर आइमिनिस्ट्रेशनांनीं उताखू अगर माल किंवा दोन्ही, अगर जनावरें नेण्याबाबदच्या भाड्यावद्दल दिलेल्या, आणि अशा भाड्याच्या संबंधानें जास्त घेतलेला पैसा परत मिळाल्यावद्दल अशा कंपन्यांस अगर आइमिनिस्ट्रेशनांस दिलेल्या पावत्या;
- (ई) सरकारी प्राभिसरी नोर्टीवरील व्याज मिळाल्यावद्दल दिलेल्या पावत्या;
- (फ) पोस्ट भाफीस, जिल्हा, इलाखा अगर स्टेट रेल्वे, या सोबिंहग व्यांकीमध्ये किंवा ईस्ट इंडियन रेल्वे सोबिंहग व्यांकीमध्ये पैसा ठेवणारांनीं किंवा त्यांच्या वतीनें अशा कोणत्याही व्यांकीतून परत घेतलेल्या पैक्याच्या रकमांवद्दल दिलेल्या पावत्या;
- [टीप.—याप्रमाणें दिलेली माफी, ती दिली नसती तर अशा पावत्या ज्या बाबतींत स्टांप-झूटीस पात्र होत्या त्या रुक् बाबतींत खगू आहे असें समजावें.]
- (ग) अफिणीची लागवड करणारे अगर त्यांचे वारचे यांस आणि बहार व बनारस एजन्सीमध्ये लंबरदार व खातेदार यांस अफिणीच्या लागवडीकरितां तगाई हणून सरकारानें दिलेल्या पैक्यावद्दल त्यांनीं दिलेल्या पावत्या.

११. शेर-वारंटें—

हिंदुस्थानचा कंपन्यांविषयीं आक्ट (सन १८८२ चा ६ वा), कलम ३०, ह्याअन्वये कोणत्याही कंपनीनें काढिलेलीं शेर-वारंटें:

ही माफी, हिंदुस्थानचा कंपन्यांविषयीं आक्ट (सन १८८२ चा ६ वा), कलम ३१, यांत सांगितलेल्या झूटीच्या संबंधानें असून ती, त्या झूटीच्याऐवजीं खालील उक्ती रकम कलेक्टर आफ् स्टांप रेव्हेंय्यू व्हांकडे भरल्यावर मात्र अमलांत येईल. ती उक्ती रकम येणेंप्रमाणें :—

- (अ) कंपनीच्या आंकडा भरलेल्या सगळ्या भांडवलावर दरशेंकडा बारा आणे, किंवा
- (ब) ज्या कंपनीनें सदहू झूटी किंवा उक्ती रकम पुरी भरलेली असेल, तिनें जर तदनंतर आपलें आंकडा भरलेंलें भांडवल जास्त शेर-वारंटें काढून वाढविलें, तर याप्रमाणें वाढविलेल्या भांडवलावर दरशेंकडा बारा आणे.

(सही) जे. एफ. फिन्ले,

सेक्रेटरी निसबत हिंदुस्थान सरकार."

भालीजाह नेक नामदार गव्हर्नरसाहेब बहादूर
इन् कौन्सिल यांच्या हुकुमावरून,

जे. मॉण्टीथ,

थार्किंग सेक्रेटरी निसबत सरकार.

(True Translation.)

M. A. BAIG,

Oriental Translator to Government.

मुंबई सरकार.

मुंबईचे गव्हर्नर इन् कौन्सिल यांचा खाली लिहिलेला भाकट आलीजाह् गव्हर्नरसाहेब यांनी तारीख १७ माहे अक्टोबर सन १८९५ रोजी, आणि आली जनाव व्हाइसरॉय व गव्हर्नर जनरल यांनी तारीख ६ माहे जानेवारी सन १८९६ रोजी मंजूर केला तो सर्व लोकांस जाहीर होण्यासाठी प्रसिद्ध केला असे :—

सन १८९६ चा मुंबईचा आक्ट १ ला.

सन १८९९ चा मुंबईचे सिविल कोर्टाचा भाकट सुधारण्याबाबत भाकट.

(या अ.कटास हिंदुस्थानचे गव्हर्नर जनरल यांनी दिलेला मंजूरी मुंबईचे गव्हर्नर यांनी तारीख २४ माहे जानेवारी सन १८९६ रोजी प्रसिद्ध केला.)

ज्याअर्थी सन १८७६ च्या व सन १८८० च्या मुंबई रेव्हिन्यु हुकुमतीच्या भाकटांवरून आणि सन १८९१ चा कायदे रद्द करण्याबाबत व सुधारण्याबाबत भाकट यावरून सुधारलेला सन १८६९ चा मुंबईचे सिविल कोर्टाचा भाकट याचें २२ वें व ३२ वें कलम सुधारणें योग्य आहे, आणि ज्याअर्थी सन १८९२ चा हिंदुस्तानचा कौन्सिलबाबत भाकट याच्या १ व्या कलमावरून जरूर असल्याप्रमाणें आली जनाव गव्हर्नर जनरल यांची हा भाकट पास करण्यासाठी पूर्वी मंजूरी मिळविलेली आहे, त्याअर्थी खाली लिहिल्याप्रमाणें ठरविलें आहे :—

१. या अ.कटास “सन १८९६ चा मुंबईचे सिविल कोर्टाचा भाकट सुधारण्याबाबत भाकट ” असें ह्मणवें.

लहान तरनामा.

२. वर सांगितल्याप्रमाणें सुधारलेला सन १८६९ चा मुंबईचे सिविल कोर्टाचा भाकट, याच्या २२व्या कलमाच्या दुसऱ्या पारिग्राफांत “कोणी मनुष्य राणी सरकारचा रैयत असून त्याणें” या शब्दांच्या ऐवजी खाली लिहिलेला मजकूर दाखल करावा, हाणजे :

कलम २२ याची सुधारणूक.

“जो कोणी मनुष्य मलिका याआझमांचा रैयत किंवा मलिका याआझमांच्या सार्वभौमसत्तेखाली असणाऱ्या हिंदुस्तानांतील देशी राजाचा अथवा संस्थानाचा रैयत नसेल व शिवाय ज्याणें”.

३. वर सांगितल्याप्रमाणें सुधारलेल्या सदरहू भाकटाच्या ३२ व्या कलमाच्या विशेष ठरावाच्या (ब) रकमेऐवजी खाली लिहिलेला मजकूर दाखल करावा, हाणजे :—

कलम ३२ याची सुधारणूक.

“(ब) (१) कोर्टाच्या ज्या अमलदारास दिवाणी काम चालविण्याच्या रिती-विषयीच्या कायद्याचें कलम ४९६ याच्या शेवटच्या पारिग्राफाअन्वये नेमलें असेल तो अमलदार,

(२) ज्या सरकारी अमलदारास, सन १८४१ च्या १९ व्या आ-
 कटाच्या ९ व्या कलमाअन्वये मिळकतीचे संरक्षण करण्यास नेमले
 असेल किंवा सन १८९८ च्या ३९ व्या भाकटाच्या ९ व्या कल-
 माअन्वये एकाद्या वेड्या [मनुष्या]च्या मालमिळकतीचा व्यवस्थापक
 नेमले असेल किंवा सन १८९० चा पालनकारणारे व वार्ड
 यांबाबद भाकट याअन्वये कोर्टानें, त्याच्या हुद्याच्या नात्यानें,
 एकाद्या अल्पवयी मनुष्याच्या शरीराचा किंवा मिळकतीचा, अगर
 त्या दोहींचा, पालनकारणारा ह्मणून नेमले असेल किंवा ठरविलें
 असेल तो अमलदार,

अशा नेमणुकीच्या किंवा ठरावाच्या सववेनें सदहू प्रकारच्या दाव्याचा पक्षकार आहे
 या कारणानें.”

भालीजाह नेक नामदार गव्हर्नरसाहेब बहादूर इन् कौन्सिल
 यांच्या हुकुमावरून,

एम. एच्. डब्ल्यू. हेवर्ड,

मुंबईचे गव्हर्नर यांच्या कायदेकानू करणाऱ्या
 कौन्सिलचे सेक्रेटरी.

(True Translation.)

M. A. BAIG,

Oriental Translator to Government.